

## פניני הדף

האדות והעדות שנאמרו בשיעור הדף היומי בניה"כ "אליהו הנביא" שבנות רוממה ירושלים  
מסכת שבת קו- קלא

## "הקן שלא הקרינה"

(א) מעשה באשה שכתבה צוואה ובה הקדישה את כל כספה לאחר מותה לצורך קרן חתנים וכלות שיקבלו סכום נכבד לצורך נישואיהם לאחר פטירתה התגלה שהיא שיתפה בחשבון הבנק שלה ראש כולל שהוגדר כמוטב בחשבון הבנק על מנת שיעזור לה בניהול חייה בעת מוגבלותה והוא טוען החשבון בבעלותי והיא תרמה את הכסף לצורך הכולל האם יש מקום לטענתו?  
(ב) נהג אגד שפרסמו בגב האוטובוס פרסומת בחירות נגד האברכים האם מותר לו להסתובב עמו?  
הור דעתכם בנידון לפקס 02-5817174 pninyhadaf@gmail.com

"שורשים" !

דבר העורך

עיר הבירה של אנגליה "לונדון" התושבים נמלטו לחדר האטום הופצה השמועה שהאריה המלכותי ברח מהכלוב ומסתובב ברחבי העיר רגוע ושלו המשימה הוטלה על מפקד המשטרה אולם הוא החליט לשלוח את בנו הטירון הבן יצא למשימה לאחר קרב הצליח לגבור על האריה וללכודו הוא הוליד אותו אחר כבוד לתאו המלכותי הבן הגיע זחוח לאביו אולם אביו החטיף לו סטירה כשראה שיש לו שריטה בפניו מהקרב עם האריה הצופים במחזה זה פערו את אוזניהם לשמוע הסבר והאב סיפר לפני שנים רבות קבוצת שודדים הטילה אימה על כל מי שיצא מהעיר דרך היער הם שדדו ובזזו ללא רחם והממשל החליט לשים לזה קץ לשם כך הוא שלח אותי עם צוות לוחמים ויצאנו לקרב שלקראת סיומו נפלו חללים משני הצדדים ונשארו שני המנהיגים והחלו לערוך קרב אולם כל חרב שהיה מוציא מפקד המשטרה היה מנהיג השודדים חוטפה ושוברת עד שהוציא את החרב האחרונה והבין כי כלתה אליו הרעה או אז פנה אליו המנהיג בהצעה שיספק לו הגנה מפני המלכות והוא לא יחטוף את הנשק האחרון הוא הסכים ואז .. המסכה הוסרה והתברר שמנהיג השודדים היא אשה הם התחתנו וזה הבן שנולד לנו מבן כזה דורשים שיתגבר על אריה בלי לקבל שריטה כי מה שיש להורים הם מנחילים בתורשה לילדים.  
"כי האדם עץ השדה" אם אדם דואג להשקות את העץ במים חיים "התורה" היא חיינו השאלה אם אנו מרגישים שהיא הירושה היחידה שתערוך לילדינו אשריכם לומדי הדף היומי השותים בצמא את מי התורה..

השיעור בדף היומי נמסר

ע"י הרב אהרון בן אדיבה שליט"א

מיידי קרב בשעה 20:15 לאחר תפילת ערבית,

בבית"ל אליהו הנביא רח' פתח תקווה 1 שבנות רוממה.

- (א) דף קו: **ה'תשנ"א**: סגירת גב שנתפס בשבת בחדר .  
נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (שטז) גדרי איסור צידה בשבת במינו ניצוד חייב ובשאינו ניצוד פטור אבל אסור.  
**ה'תשנ"א**: תפסו גב בשבת האם מותר לסוגרו בחדר עד מוצ"ש או שעוברים על איסור צידה?  
(ב) דף קו: **ה'תשנ"א**: קריאה ללכוד נחשים בשבת.  
נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (שטז) היתר צידת נחש המזיק בשבת ואף במקומות שלא רגילים להמית.  
**ה'תשנ"א**: האם מותר לקרוא ללכוד נחשים בשבת כשלא יודעים אם הנחש ארסי או נחש עממי?  
(ג) דף קה: **ה'תשנ"א**: גרימת יסורים לאדם נגד רצונו ע"מ לרפאותו.  
נתבאר בגמ' מעשה ששמואל הרופא זיהה שרב חולה ויסרו על מנת לרפאות אותו ורב קיללו שלא יזכה לבנים.  
**ה'תשנ"א**: האם מותר לגרום צער ע"מ לרפאות אדם כדוגמת מעשה הרמב"ם והאבן עזרא?  
(ד) דף קה: **ה'תשנ"א**: נתינת חלב אם בעינו של תינוק בשבת.  
נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (שכח) איסור נתינת רוק תפל על גבי העיניים בשבת כיון שמוכח שעושה זאת לרפואה.  
**ה'תשנ"א**: האם מותר למרוח חלב אם לתינוק עם דלקת עיניים בשבת שהוכח שזה מרפא?  
(ה) דף קי: **ה'תשנ"א**: פיטורי מזכיר ישיבה המחזיק אייפון.  
נתבאר בגמ' מעשה מזעזע באדם שפרץ את הגדר של חז"ל שגדרו על מניעת שמחה ונענש ע"י נחש.  
**ה'תשנ"א**: מזכיר ישיבה המשתמש עם אייפון (פורץ גדר) ולא מוכן להחליפו האם זו עילה לפטרו?  
(ו) דף קיא: **ה'תשנ"א**: קשירת איזקון בשבת.  
נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (שיז) גדרי איסור קשירה בשבת בקשר המתקיים ומעשה אומן האסורים.  
**ה'תשנ"א**: האם מותר לקשור ע"י איזקון בשבת או שאינו בכלל הקשרים האסורים?

גליון זה נודב לע"נ הטהורה של

הרה"ח רבי יהודה מאיר בן הרה"ח שמואל יצחק ליזרוביץ צוק"ל  
נלב"ע י' שבט ת.נ.צ.ב.ה. הונצח ע"י בנו הרה"ג יעקב ליזרוביץ שליט"א

**חינוך:** "שמע בני מוסר אביך ואל תיטוש תורת אמן" לכאורה המצב הוא הפוך התורה שייכת לאב והמוסר לאם אלא היסוד הוא בודאי התורה שייכת לאב אבל אם הוא לא נותן דוגמה אישית שאז זה ישיפע על האמא שתבין מהי חשיבות התורה וכן תחזיר לילד את אהבת התורה ומעשה באדם שבא לרב ואמר לו אני כהן ואין לי ראייה חוץ מזיכרון אחד שאימי היתה קונה לאבי בג' רגלים גרביים חדשות אמר הרב זה סימן חשוב כיון שבחו"ל הכהנים נושאים כפיים רק בג' רגלים ומאז נהפך לכהן אמיתי זה תורת אמן..  
התורה מספרת שהקב"ה שאל את משה מה זה בידך? השיב לו מטה! דהיינו עם איזו דרך אתה מחנכם והוא השיב מכות! א"ל הקב"ה זרוק את המטה אבל לא לגמרי תאחז בזנבו ואז למטה יהיה השפעה הוא יהפך להיות מטה האלוקים.  
**זכות:** המצרים זכו לכל חלום של יהודי בפטירתו (1) טבילה במקוה (2) ס' ריבוא בשעת יציאת נשמה (3) שכל הכסף ילך לאחר מותם לצדקה..

אלו שנדבו להחזקת הגליון: עמרם בן אדיבה, הרב משה כהן, הרב שלמה בן אדיבה, אסף מזרחי ליישוב טוב, יובל כהן ומאיר כהן להצלחת משפחתם, אשר ואיתן כהן, וכל החפצים בעילום שם הקב"ה ישיב להם כגמולם בשפע ברכה והצלחה ויתמלאו משאלות ליבם לטובה אמן!  
**תשובות ניתן לשלוח למערכת "פניני הדף" בלבד.**

רח' פולונסקי 26 ירושלים פקס 02-5817174 ט"ל 02-5829850

pninyhadaf@gmail.com

- (ז) דף קיב: **תוינל:** הקורא לחברו בזה"ז חמור. נתבאר בגמ' שישנו חילוק מהותי בין דורות הראשונים לדורנו שאם הם כמלאכים או כבני אדם ואם הם כבני אדם או כחמורים ולא כחמורי הצדיקים.
- afken:** הקורא לחברו חמור האם צריך לפייסו כדין מוציא שם רע או שיכול לטעון כולנו חמורים ביחס לדורות הראשונים?
- (ח) דף קיג: **תוינל:** לבישת פראק לת"ח בזה"ז. נתבאר בגמ' שר' יוחנן היה קורא לבגדיו ומכבדותי משום שהבגדים מכבדים את בעליהם.
- afken:** ת"ח שקיבל משרה ומחייבים אותו ללבוש פראק האם יכול להישמט בטענה שכיום אינו נחשב לבגד של כבוד והאם יכול להסתפק בענייבה?
- (ט) דף קיד: **תוינל:** ת"ח שהזיק בשעה שהיה כתם רבב בבגדו. נתבאר בגמ' כל תלמיד חכם שנמצא כתם רבב (שומן) על בגדו חייב מיתה משום שעל ידי כן ממאס עצמו בעיני הבריות ועיין בנן יהודיע מה שפ"ל.
- afken:** תלמיד חכם שהזיק בשעה שנשפך כתם על בגדו ולא ניקה האם יפטר מלשלם משום קים ליה בדרבה מיניה?
- (י) דף קטו: **תוינל:** הצלת מחשב שנמצא בו ספר שלא יצא לאור מדליקה בשבת. נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (שלד יב) כל כתבי הקודש מצילין בשבת ובכללם תנ"ך גמ' וכל הספרים מדליקה שאירעה בשבת והסתפקו האחרונים בדף בודד אם יש מצוה.
- afken:** פרצה דליקה בשבת האם מותר להציל מחשב שאגור בו דברי תורה או שדין זה נאמר על ספרי הקודש בלבד?
- (יא) דף קטז: **תוינל:** נתינת שוחד לשופט גוי בכדי לפרסם גנותו. נתבאר בגמ' המעשה באשת ר"א אחות ר"ג ששיחדה שופט גוי שהיה מוחזק לנקי שלא לוקח שוחד והתגלה שהוא מאוד אוהב את הכסף..
- afken:** האם מותר לתת שוחד לשופט גוי רק בכדי לפרסמו שלוקח שוחד הרי גם הגויים מצווים על הדינים כמבואר בפת"ש חו"מ (ט.ג.)?
- (יב) דף קיז: **תוינל:** חסר לו חלה ללחם משנה האם חייב לבקש מהשכן. נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (רעד) חיוב בציעה בשבת על שתי ככרות ודנו האחרונים באדם שיש לו רק ב' חלות ופרוסה איך יקיים מצות לחם משנה בלילה וביום.
- afken:** אדם שגילה שאין לו שתי לחמים שלימים לבציעה האם מחוייב לילך לבקש מהשכן או שנחשב לאנוס שפטור?
- (יג) דף קיח: **תוינל:** נתינת מתנה לילדים בשבת. נתבאר בגמ' לגבי מצות עונג שבת שיש לקדשו ולכבדו בכסות נקיה ובמאכל ומשתה המענג ודנו הפוסקים באדם שאכל מאכל אסור בשבת האם יצא י"ח סעודה.
- afken:** האם יש מקום להתיר נתינת מתנה בשבת לילדים שבזה יש להם תענוג שבת הרבה יותר ממאכל טעים לכבוד שבת?
- (יד) דף קיט: **תוינל:** ניכוי משכנתא ממעשר כספים. נתבאר בגמ' לגבי העשירים שבא"י זוכים לעושר בזכות מה שמעשרים את כספם ואלו שבבבל עשירים בזכות שמכבדים את השבת.
- afken:** אברך שרוב מלגתו הולכת לדיסיו המשכנתא על דירה בא"י האם יכול לנכות את המשכנתא מחשבון מעשר כספים?
- (טו) דף קכ: **תוינל:** הדלקת נרות שבת סמוך לפתח הבית. נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (רעו) האיסור לפתוח דלת הקרובה למדורה בשבת ואב"י קילל את המורים כן להיתר.
- afken:** הדליקו נרות ליד פתח הבית האם ימנעו מלצאת או להיכנס לבית עד שיכבו הנרות?
- (טז) דף קכב: **תוינל:** גוי שכיבה מזגן בעת סידור השולחנות וחזר והדליקו עבור האורחים. נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (רעו) איסור הנאה ממלאכת גוי שנעשתה עבור ישראל בשבת ובכלל זה חובת מחאה.
- afken:** מלצר גוי שכיבה מזגן קור בעת סידור השולחנות ולפני שהגיעו אנשים חזר והדליק האם מותר ליהנות מזה?
- (יז) דף קכג: **תוינל:** טלטול בקבוקים העומדים למיחזור בשבת.. נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (שח) איסור טלטול בקבוקים שנזרקו באשפה וכדין מחט שניטל עוקצה שאסורה בטלטול.
- afken:** אסור בקבוקי פלסטיק בכדי להשליכם למיחזור האם מותר לטלטלם בשבת שהרי עדיין שם כלי עליהם?
- (יח) דף קכד: **תוינל:** דרשן המונענע בקבוק בעת דרשתו. נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (שח) איסור טלטול כלי שמלאכתו שלא לצורך כלל ובמ"ב (כג) כ' שיש מחמירים שלא לטלטל שום כלי שלא לצורך.
- afken:** דרשן שמחזיק בעת דרשתו בבקבוק ריק הניצב בשולחן האם זה נחשב "צורך" שהרי זה מרגיע את העצבים של הדרשן?
- (יט) דף קכז: **תוינל:** גיור לחומרא לוולד שאביו גוי. נתבאר בגמ' מעשה ברמי בר רחל שהשאיר מצעים בחמה ובא לשאול איך הדין ועיין רש"י ב"מ (עג:) שפירש שאביו היה גוי ואמו יהודיה ולכן נקרא על שם אמו.
- afken:** האם יש מקום לגייר ולד הנולד מאב גוי ואמא יהודייה לחומרא עפ"י המבואר בשו"ע אהע"ז פת"ש(ד,א)?
- (כ) דף קכה: **תוינל:** דיין אוהל שעשו ילדים בשבת. נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (שטו) שאין עושים אוהל עראי בשבת אלא מותר להוסיף על אוהל בתנאי שהיה פרוס טפח מע"ש.
- afken:** ילדים שעשו אוהל מסדינים בשבת באיסור האם יש למנוע מהם להיכנס אליו או שאין עליו שם אוהל שהרי לא נעשה להגן מהשמש וכיו"ב?
- (כא) דף קכו: **תוינל:** פתיחת מכסה הניקוז המצוי בבתים בשבת. נתבאר בגמ' לגבי טלטול כיסויי בור דות והכלל בזה אם יש להם בית אחיזה מתוקנים לטלטול כיון שנחשבים לכלי משא"כ כשאין להם בית אחיזה.
- afken:** האם יש להתיר פתיחת כיסויי הניקוז הקיימים בבתים שהרי יש להם שפה בולטת או שכל פעולה כזו בבית הוי חשש בונה?
- (כב) דף קכז: **תוינל:** טלטול משחקים בשבת. נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (שח) דין טלטול משחקים בשבת ובגמ' נתבאר שתרומה אינה מוקצה אף לישראל כיון שראויה לכהן מותרת בטלטול גם לישראל.
- afken:** האם מותר לספורי שפוסק כדעת השו"ע שמשחקים הוי מוקצה לטלטלם בשבת שהרי הם ראויים לאשכנזים בטלטול?
- (כג) דף קכח: **תוינל:** טלטול מאכל הנקרא "סושי". נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (שח,לב) איסור טלטול דג טפל ומאידך דג מליח שראוי לרוב בני האדם מותר לטלטלו בשבת.
- afken:** האם מותר לטלטל את המאכל הנקרא "סושי" העשוי מדג שאינו מליח והוא להיט במסעדות או שדינו כדג תפל שאסור בטלטול?
- (כד) דף קכט: **תוינל:** חפץ לעזור לאברכים האם יתרום נעלים או חליפות. נתבאר בגמ' מעלת הנעליים עד שאמרו חז"ל פסחים (קיב) לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו ויקנה מנעלים לרגליו בכדי שלא יצטנן ויכהו עיניו.
- afken:** האם יש מעלה לקנות נעלים לאברכים מאשר חליפות שהרי אנו רואים את מצב הנעלים שלהם וחז"ל הקפידו על כך?
- (כה) דף קל: **תוינל:** אב גוי המבקש לישב סנדק בברית לבנו. נתבאר בגמ' שרבי אושעיה בירר אצל ר' יהודה "הגוזר" ונק' ע"ש שהיה מוהל ודנו הפוסקים מה המקור לשיבת הסנדק בתורה עיין שו"ת ר"פ יו"ד(ב,לה).
- afken:** ולד הנולד לאם יהודיה ואב גוי רח"ל ומתנה האב את מסירת הבן למילה בתנאי שיתנו לו לשבת סנדק האם מותר לעשות כן?
- (כו) דף קלא: **תוינל:** כניסה לבית שנפלה המזוזה בשבת והחזירה. נתבאר בגמ' ובשו"ע יו"ד(רפו) דין הבית הפטור ממזוזה ובאחרונים האריכו לבאר דין בית שנפלה המזוזה בשבת.
- afken:** נפלה המזוזה ובא אדם והחזירה האם יש מניעה מלהיכנס לבית בשבת?

#### בימים ההם הזמן הזה.....

מעשה שהתרחש בזמן הזה אברך חשוב מירושלים עמד להוציא קונטרס שלם להוכיח שאין לתלות כתם פחות מגריס במאכולת כיון שאין מצוי מאכולת בזמנינו אולם ביום בהיר אשתו מגלה על הבגדים כתמים חומים מזוירים וככל שעובר הזמן בכל הבגדים התגלו כתמים היא פתחה מגירה וגילתה מלא גו'קים קטנים שאינם מוכרים הם הזמינו מדביר אשר ריסס את הדירה היטב אך ללא הועיל הזמינו מדביר נוסף אשר שאל אותם האם אחד מבני הבית היה בהודו? לא מה פתאום טפילים כאלו אין בארץ יש רק בהודו.. האברך עשה חשבון נפש שזה כנראה קשור לחוברת שרצה לשנות את ההלכה הנהוגה מימות חז"ל ומיד גנז אותה והטפילים נעלמו כלעומת שבאו..

## השאלה שנשאלה בבית המדרש מתוך פניני הדף מס' 79

מעשה בבית כנסת שהתברר המתפללים ועזרת נשים היתה קטנה הגבאי החליט להרחיב אותה על שטח פרטי השייך לשכן ובנה עזרת נשים ושירותים לאחר זמן כשהשכן רצה להרחיב דירתו סימנה העיריה שטח זה להריסה ותהום כל השכונה הריסת בית הכנסת ח"ו ולשם כך השמיצו את השכן מכל הבא ליד (א) האם מותר להרוס את הבניה על שטח גדול זה והאם יש איסור נתיצה על האבנים? (ב) אלו שהשמיצו את השכן על לא עוול בכפו האם יש להם כפרה? (ג) האם מותר להתפלל בו?

**אלו תשובות הרבנים: מותר להורסו, והמשמיצים צריכים לפייס את השכן, ואסור להתפלל שם אם לא מחל.**

**מקורות ונימוקים:** כ' הרמ"א חו"מ (שס"א) מי שבנה בנינים גדולים וחרג מקצת על שטח חברו צריך להרוס את הכל כי לא תקנו תקנת השבים בקרקע ומכיון שביה"כ נבנה על שטח גדול לא חל על זה קדושת ביה"כ ומותר בנתיצה ונתבאר באו"ח (קנ"ב) אם התפללו במקום שכור אין איסור נתיצה כיון שזה זמני וק"ו לגזול ולכך מי שהשמיץ את השכן צריכים לפייסו כדין מוציא שם רע המבואר באו"ח (תר"ו) ולגבי תפילה במקום כזה נתבאר באו"ח (תרל"ז) מ"ב (י) לגבי סוכה ברה"ר אף שקרקע אינה נגזלת לא יבדל על הסוכה אולם כאן יש לחלק אם השכן מקפיד ללא הפסקה אסור להתפלל שם ואם שתק מהני חזקה זו להתיר להם להתפלל ולא לתפוס את הקרקע כמבואר בשו"ע חו"מ (קמ"ג) וכשהצבנו שאלה זו קמיה הגה"ג הרב עזריאל אורבך והגה"ג הרב זלמן נחמיה גולדברג שליט"א השיבו לנו שאין אדם אוסר דבר שלא שלו וכי אדם שיפלוש לביתו ויבנה ארון קודש בסלון וכי יהיה לזה קדושה..

(ייתר כח למורינו הגה"ג הרב יצחק זילברשטיין הגה"ג אברהם בן חיים הגה"ג דוד אסולין הגה"ג שלמה שעיו הגה"ג שלמה זעפרני והגה"ג ישעיה רוטנברג שליט"א)

**תשובה דווי:** אדם הזמין טכנאי לתקן מקרר והתנה עמו שבמקום תשלום הוא יקח את המקרר בעוד חצי שנה כשהגיע הזמן חזר בו בעל המקרר כי פתחו במבצע החלף ישן בחדש האם רשאי לשלם לו דמי עבודתו?

השיבו הגה"ג הרב אברהם בן חיים שליט"א עפ"י השו"ע חו"מ (שלב"ד) א"ל שיתן לו את החפץ בשכרו אם לא עשה קנין יכול ליתן לו דמיו אולם יש בזה מחסורי אמנה כמבואר חו"מ (רד"ק) והגה"ג ר' ישעיה רוטנברג והגה"ג ר' שלמה שעיו הוסיפו את דברי נתי"מ (רג"ז) שתלוי באיזו לשון השתמש אם אמר חפץ זה יהיה בשכרך צריך לקבל מי שפרע ואם אמר אתן לך חפץ פלוני לא זכה בחפץ ומ"מ צריך ליתן לו דמי החפץ כיון שזה היה התנאי ביניהם.

**תשובה דחי:** הבטיחו לשדכן ברכה ז' במקום כסף האם רשאים לכבדו בז' ברכות של ברהמ"ז?

השיבו הגה"ג הרב דוד אסולין שליט"א יש לחלק אם בשעת השידוך זה היה תמורה לתשלום צריכים לתת לו בחופה שבעיני העולם זה יותר מסבד אולם אם סירב לקבל כסף ואמר לו ניתן לך ברכה ז' יכולים ליתן ברכה ז' של ברהמ"ז.

**פניני דחי:** א) אב שהיה מאוכזב מהמפלגות הורה לכל בניו חתניו וכלותיו שלא יצביעו ומי שיצביע לא יכנס אליו הביתה האם מותר להם להצביע ואם יתארו אצלו האם יחשב לגזל? (ב) המתעורר ממוות קליני האם צריך לברך מחיה המתים? (ג) אדם שהוצרך להתקשר למס' פלאפון לא כשר האם ימנע שלא להכשיל את בעל הפלאפון בשימוש אסור? (ד) חדר שמתגוררת בו פיליפינית האם חייב במזוזת? (ה) האם מותר לטוען רבני לייצג את חברו ללא תמורה? (ו) טעה ואמר בתפילה משיב הרוח ומוריד "השלג" האם יצא ידי הזכרת גשמים?

**פניני דווי:** א) אדם שהיתה לו פלטה על גג בנין והזהירו אותו השכנים מפני הסערה שהתקיימה בבוקר ראו שמשה של מכונים מנופצת והפלטה ליד המכונית הם אפשר לחייבו? (ב) שוכר ששהה בדירה ולא חידש את החוזה אולם נתן למשכיר 12 שיקים לשהה הבאה וכשמצא השוכר דירה חדשה לפני סיום השנה הודיע לבעה"ב שבעוד שבוע הוא עוזב האם חייב לשלם על החודש האחרון? (ג) דירה שהמשכיר משלם את הארנונה וזכאי להנחה האם רשאי לדרוש מהשוכר מחיר מלא של הארנונה? (ד) שכן ששפך שמן שנותר לו מהטיגון בגינה של הבנין ומחמת כן נהרסו הצמחים האם חייב לשלם על הנזק? (ה) ראש כולל שהורה לאברכים מי שלא מצביע לתנועה מסוימת עף מהכולל האם רשאי להתנות זאת?

### נשגור קמיה מרנן ורבנן ברכת יישר כח לכל אלו הנושאים ונותנים עימנו ובראשם:

לגה"ג הרב יצחק זילברשטיין. לגה"ג הרב זלמן נחמיה גולדברג. לגה"ג הרב דוד אסולין. לגה"ג הרב אשר חנניה. לגה"ג הרב גמליאל הכהן רבינוביץ.  
לגה"ג הרב אברהם בן חיים. לגה"ג הרב שלמה שעיו. לגה"ג הרב שריאל רוטנברג. לגה"ג הרב ציון בן אדיבה. לגה"ג הרב ישעיה רוטנברג. לגה"ג הרב מנשה שוע.  
לגה"ג הרב יצחק חיים פוס. לגה"ג הרב משה כהניאן. לגה"ג הרב אליהו בר שלום. לגה"ג הרב ירון אשכנזי שליט"א.  
בברכת עוד ינובון בשיבה להגדיל תורה ולהאדירה

\*{כל הזכויות שמורות למערכת}

שאלות ותשובות לגיליון פניני הדף מס' 79

ש. שליח דואר שגילה שהחבילה בידו מכילה אייפון חדש למשפחה של בני תורה האם מותר לו לשבור את החבילה שהרי משה שבר את התורה כשראה את ישראל לא ראויים לתורה?

ת. השיבו הגה"ג הרב אברהם בן חיים שליט"א עפ"י מה ש' השו"ע חו"מ (לד) לגבי קוברי המת ביו"ט שאינם נפסלים לעדות מכיון שחושבים שהם עושים מצוה שיש למצוא זכות באדם שנראה שעושה איסור ומכיון שכאן זה לא מיועד לאיסור בוודאי אסור לשבור את החבילה.  
ש. האם מותר למי שהולך ברגל לכוותל בשבת לקחת עמו גז מדמיע להגנתו?

ת. השיבו הגה"ג הרב דוד אסולין שליט"א שיש להתיר אם ייחד זאת מערב שבת וכדין המבואר באו"ח (שח) אולם אין להתיר זאת משום סכנה כיון שמי יימר שהיה סכנה ואף אם יש סכנה מי התיר לו לטלטל מוקצה מחמת איסור לצורך תפילה בכותל.

ש. האם מותר לילדים לבנות בובת שלג בשבת?

ת. השיבו הגה"ג הרב ירון אשכנזי שליט"א עפ"י מש"כ חשו"י חמד במס' שבת (מה) לדון א. האם שלג הוא מוקצה ואם גשם אינו מוקצה כמבואר במ"ב (שלח, ל) ה"ה שלג ב. מצד בונה כמבואר ברמב"ם הובא במ"ב (שיט"ס) כל המקבץ חלק אל חלק ודבק הכל עד שנעשה כגוף אחד אסור משום בונה ג. מצד ריסוק השלג והברד כמבואר באו"ח (שק"ט) ולכך יש לאסור עליהם להתעסק עם השלג בשבת.  
ש. צריך לעבור ניתוח להסרת קעקוע ועי"כ יתבטל מהנחת תפילין האם רשאי?

ת. השיבו הגה"ג הרב משה כהניאן שליט"א עפ"י מש"כ תשו' והנהגות (ג,יא) שישתדל לעשות את הניתוח בימים שלא מניחים תפילין כגון חול המועד ואם אינו מתאפשר יעשה את הניתוח ויניח תפילין ביד השניה.

ש. האם מותר לקחת לחם וחלב ממה שמונח בפתח המכולת השכם ואח"כ לשלם?

ת. השיבו הגה"ג הרב דוד אסולין שליט"א שיש להתיר זאת מטעם שנוח לבעל המכולת שלא יגבנו לו את הנמצא בחוץ ללא השגחה ואדרבא חסד הם עושים ומקיימים מצוות השבת אבידה ואף שחצר המשתמרת מחמת הרואים כ' נתי"מ (ר"א) שהיו משתמרת מ"מ כאן שזה ברה"ר לא היו משתמרת והגר"א בן חיים כ' עפ"י השו"ע חו"מ (שנט"ד) שההיתר לגזול ע"מ לשלם אם הוא משלם עכשיו אבל אם אינו משלם אסור ולכך יבקשו מבעל המכולת פעם אחת לצאת מהספק או אם מכירים בו שהוא נוח לבריות יש להתיר.

### פתיגמי מוסר: האסון הגדול ביותר זה שהאדם חושב שאסון הוא אסון!

גבורה - גיבור אמיתי זה לא מי שנותן מכה אלא מי שמסוגל לקבל מכה!  
שקר - בכדי לתקן שקר אחד נצרכים לשקרים הרבה!  
עבודה - דורות ראשונים אמרו אם אדם חורש בשעת חרישה תורה מה תהא עליה ודורות אחרונים שואלים אם אדם יעסוק בתורה חרישה מה תהא עליה!  
(הגרי"ס)

**שטייגן:** משגיח ראה בחור שלא לומד שאל אותו מה קרה? א"ל "ליל ניטל" א"ל המגיה עכשיו זה קיץ וליל ניטל זה בחורף? א"ל הבחור ניטל החשק..

### סימנים: ר' יהודה היה נותן בהם סימנים ולכאורה כ"כ קשה

לזכור את עשרת המכות הרי כל מס' פלאפון הוא בן עשר ספרות? והת' הוא שר' יהודה היה ראש המדברים בכל מקום כי לא רצה להטריח את הציבור והיה מקצר בדרשותו מעשר לשלוש תיבות.

**חתן:** בדחן אחד בז' ברכות אמר לחתן תלמד שמכות בלי סימנים זה לא מכות שהרי ר' יהודה הוצרך לתת סימנים למכות.

**פראק:** אחד הגיע למרן הגר"ק ושאל אותו מה לעשות הוא צריך ללבוש פראק האם צריך לשים ציצית בפראק? שאל אותו הרב למה אתה צריך ללבוש? מינו אותי למשיב בילה א"ל הרב כסות לילה לא חייב בציצית..

ש. ביה"כ שהורחב האם הספסל שהיה במזרח קנה את מקומו?

ת. השיבו מורינו הגה"ג הרב יצחק זילברשטיין שליט"א יש להתנות מתחילה שמה שהיה בצד זה לא ישאר שם לעולם וכן בקרשי סוכה כמבואר באו"ח (תרל) וכן הדין בעטרה לטלית כמבואר במ"ב (ט,ה) ויש לעיין במזוזה שהיתה בחדר שלומדים תורה אם היא רשאי להעבירה לאחר בדיקת המזוזות לחדר שאוכלים בו.

ש. דיין שגילה לאחר הדין שהעבירו שוחד בהעברה בנקאית האם הדין בטל?

ת. השיבו הגה"ג הרב אברהם בן חיים שליט"א הוא צריך להשיב את השוחד ואין הדין בטל כמבואר בחו"מ (לד,ח) וכדין מתנה מאוחרת ומכל מקום כיון שהחיסרון הוא שנעשה לב אחד אם לא יחזיר הדין בטל ומסופר על א' הגדולים שהרגיש שהפסק לא נוטה להיות כמו שהיה נראה וזאת משום שהכניסו לו בחליפה שוחד זה מיד השפיע על הכרעתו אולם אין למדים ממעשיות ולכן אם משיב הכסף אין הדין בטל.

ש. האם יש איסור "לא ילבש" בהורדת שיער בלייזר?

ת. השיבו הגה"ג הרב דוד אסולין שליט"א עפ"י מש"כ השו"ע יו"ד (קפב) אם מעביר לצורך רפואה מותר בכל ענין ואם מעביר לצורך נוי כ' השו"ע ששאר איברים מותר וכל הש"ך (ג) דהיינו במספרים ולא בתער ולייזר דינו כתער אולם מכונת גילוח דינה כמספרים לענין זה.

ש. האם מותר לשנות גיל בכדי להתקבל לכולל צעירים?

ת. השיבו הגה"ג הרב יצחק חיים פוס שליט"א עפ"י המג"א (קנו,ב) מותר לשנות לצורך קביעת הלכה שיקבלו ממנו כמבואר בפסחים (קיב) שבת (קטו) אולם כל ההיתר לשנות הוא רק כשאין הפסד לזולתו והגר"ש שעיו הוסיף בשם מרן הגריש"א זצוק"ל שהתיר למבוגרת לשנות עד חמש שנים ולפי זה אם לא מוצא כולל אחר ועי"כ יתמט מתורה נראה שיכול לשנות גילו אם יודע בעצמו שיש לו מרץ נעורים ימנע כפי הצורך.

ש. פרדיסן שטוען שבאו המקובלים ובירכו ברכת האילנות ברוך את כל הניצוצות ומחמת כן התייבש הפרדס האם יש מקום לטענתו?

ת. השיבו הגה"ג הרב שלמה שעיו שליט"א עפ"י המבואר בקה"י (ב"ק טו) מזיק ע"י דבר סגולי אין לחייבו וכאן יש כמה סיבות מדוע פטורים (א) שומר מצוה לא ידע דבר רע (ב) זוהי תקנת חכמים ואם זה התכלית שיגיע לתיקונם עליו להודות להם שזיכו אותו בגמר התיקון וכ"ד הגר"ד אסולין שליט"א.

ש. רב שרואה אנשים הבאים עם רכבם ביום שבת לביה"כ ואם יגער בהם ימנעו מלבוא?

ת. השיבו הגה"ג הרב אברהם חיים הרש שליט"א עפ"י המבואר בגמ' שבת (נד) פרתו של רבי אליעזר וכו' יש מצוה להוכיחם ולגזור בהם ואין תפילתם תפילה אלא תועבה וכן הורה האג"מ שאסור לשכנע אדם שיבוא להתפלל אם יש חשש שיבוא עם רכבו בשבת ובפרט שמדובר באיסור שבת החמור ואין זה מענינו מה שימנעו מלבוא ואף שנחלקו אם יש מצות תוכחה למי שיצא מכלל עמיתך כאן עצם זה שבאים להתפלל הם בכלל עמיתך וחייב להוכיחם.

ש. האם מותר לעבור בשבת תחת עציצים נקובים התלויים בכניסת הבנין?

ת. השיבו הגה"ג הרב אהרן זאב חשין שליט"א שיש להתיר עפ"י מה שכל האגלי טל (קוצר,ג) שכל האיסור לעבור תחת עציץ נקוב זה באופן שמסתיר יניקתו אבל כאן שממשיך לינק מהצדדים וכמו שכל החזו"א (ערלה,א,טז) אם יונק באלכסון אין בזה הפסקת יניקה ואינו חייב משום תולש.

ש. סוכה שעף הסכך ובא אחר והחזירה האם מותר לשבת תחתיה?

ת. השיבו הגה"ג הרב מאיר סנדר שליט"א עפ"י המ"ב (תרלז,א) להתיר ע"י גוי ובפסק"ת (תרכ"ז) שכל"א אם הניח ישראל את הסכך באיסור אסור לשבת בה.

ש. האם מותר לאשה לאכול ארטיק אדום בשבת?

ת. השיבו הגה"ג הרב משה כהניאן שליט"א עפ"י מה שכל מרן השו"ע או"ח (שכ,כ) אם צובע את ידיו בפירות הצובעים יש להיזהר אולם כל זה באיש שאין דרך צביעתו בכך אבל אשה שדרך צביעתה בכך לכאורה יש לאסור אולם כל האחרונים טעם להתיר משום שבאכילת תותים נצבע גם מקצת מעור מלבד השפתיים ואין דרך צביעה בכך וכ"כ אורחות שבת (טו,ס) ובחוט השני (א,יט,א) כ' להסתפק בזה ונראה שיש להקל.

ש. האם מותר להשתמש בשמפו המונע צמיחת שערות לבנות?

ת. השיבו הגה"ג הרב עידן בן אפרים שליט"א עפ"י מש"כ השו"ע יו"ד (קפב,ו) גדר האיסור להעביר שערות לבנות מתוך שחורות זהו רק במעשה בידים ולא מניעת צמיחתם ולכן יש להתיר להשתמש בשמפו כזה ועיין אג"מ (יו"ד,א,פב).

ש. חפץ לתרום לאברכים האם עדיף אוכל או כסף?

ת. השיבו הגה"ג הרב מאיר רוזנברג שליט"א אף שבמעשה המשכן נשתבחו הנשים שעשו עבודה בפועל יותר מהגברים שרק הביאו את הכסף מכל מקום ודאי שיש להעדיף נתינת כסף מאשר אוכל (א) לא כולם אוכלים את כל ההכשרים (ב) מה שטעים לזה לא טעים לזה.

ש. האם מותר להשתמש בניילון נצמד בשבת?

ת. השיבו הגה"ג הרב בנימין ג'ייקוב שליט"א שנחלקו האחרונים בדין זה עפ"י מה שפסק השו"ע או"ח (שמ,יד) המדבק ניירות ה"ז תולדת תופר וכו' הבה"ל שתופר ענינו הוא שלוקח שני דברים ומחבר אותם לאחד ועפ"י כ' אורחות שבת לאסור כל חיבור ע"י לחץ אולם בחוט השני (א,יז,ב) כ' להתיר מכיון שאינו נהפך לדבר אחד והגה"ג הרב"ד אסולין שליט"א חילק אם הפרדתו היא ע"י קריעה יש בזה משום חיבור ואם אפשר להסירו בנחת אינו נחשב לחיבור והגה"ג הרב"ד רוטנברג שליט"א חילק בין שימוש בניילון לכסות אוכל או כלי שאז מותר כדין כיסוי הכלים ואם מחבר שני דברים יחד יש להחמיר.

**נודה לכל הרבנים ששלחו לנו את תשובותיהם**

**בהגדרה לחודש כסליו שבת ע"ס 100 נח זכה הרה"ג יעקב קרשינסקי שליט"א {ירושלים}**

**תשובות ניתנו לשלוח לפקס מספר 5817174-02 או לרח' פולנסקי 26 עבור פניני הדף ירושלים pninyhadaf@gmail.com**

**ברכת יישר כוח לכל השולחים תשובות ניתן לשלוח גם חלק מהתשובות.**

**וברכותינו לעשרות האברכים המסייעים בהפצת הגליון בכל רחבי הארץ. ולכל המצטרפים אליהם**

**בברכת חילכם לאורייתא מערכת "פניני הדף"**

מעשה באברך שפרנסתו היתה בדוחק והגיעו ילדיו לפרק האיש מקדש דחו בו קרוביו לנסוע לחו"ל אולי משם תבוא הישועה אולם ההצלחה לא האירה לו פנים הוא הסתובב וכמה סנטים בודדים העלה בחכתו בצר לו החליט חוזרים לא"י הוא ניגש להתפלל תפילת מנחה והבטי תפס לו מקום חשוב תפילה מעומק הלב אין הרבה מה להפסיד והנה טפיחה על השכם ראיתי את מצוקתך ואני רוצה לעזור לך כמה אתה צריך? לא יודע ולא נעים לי אולם הלה דחק בו ואמר אני במעריב יהיה כאן תאמר לי את הסכום וה' יגזור הוא הגיע בערב מבלבל נו כמה לרשום? איני יודע! טוב קח צ'ק פתוח תרשום כמה שאתה רוצה אני לא אדע לעולם כמה לקחת הוא לקח את הצ'ק והרשה לעצמו להיכנס למסעדה אולם בבואו לשלם גילה שאין לו כסף מלבד הצ'ק ונאלץ לכתוב בצ'ק \$50 לכולנו יש צ'ק פתוח מהקב"ה השאלה אם אנו משתמשים עמו נכון....

אנו רוצים להודות מקרב לב לאלו שתרמו מכיסם למען המשך הוצאת הגליון להפצת האורה ולמשלוח תרומות למערכת ניתן לפנות לטל' 02-5829850 או פקס' 02-5817174 **el sef marnat yfken** **לפסד 0164**.

**לע"נ אבינו מורה דרכינו הרה"צ מימון (בן אדיבה) בן מסעודה זצוק"ל**

**ולע"נ דוד בן זהרה ז"ל מזל בת שמחה ז"ל ציפורה בת שמחה ז"ל אברהם בן רחל ז"ל**

**ולעילוי נשמת יקירנו אליהו חיים (לבית משפחת הדס) בן לאה זצ"ל**

לרפואת מורינו מרן פוסק הדור הרב עובדיה בן גור'היה שליט"א והרב יעקב חי יוסף בן מרגלית שליט"א ומורינו הרב יצחק זילברשטיין שליט"א בתוך שאר חולי ע"י.

**גליון זה נודב לרפואתו המהירה של הילד יאיר בן מיכל הי"ו בתוך שאר חולי עמו ישראל אמן**